

Messadi pertucont credit per scaffir ina piazza svilup communal/communicaziun

Preziada dunna presidenta dil parlament
stimadas parlamentarias, stimai parlamentaris

Per far avanzar projects futurs per il svilup, eliminar stretgas existentes da resursas el sectur dil management da projects e cuvierer meglier la communicaziun dalla vischnaunca duei ina piazza svilup communal/communicaziun vegnir scaffida. Per quei intent suttametta la suprastonza communal al parlament communal il messadi suandont.

Situaziun da partenza

Ils davos onns ein bia projects el sectur dil svilup communal e dil liug vegni instradai. Per exemplu il project da model «Societat civila sco motor per il svilup», il svilup dil center da Glion, la Via Glion, il svilup digl areal Rueun vest e Grüneck vest ni l'organisaziun d'in biro cumpartiu (coworking-space). Ulteriurs projects sco il svilup digl areal Pendas ni il project «Rhein & Rauf» ein previ. Era il maletg empalont dil territori communal MTC (KRL) e la strategia d'immobilias cuntegnan temus e puncts da partenza che san contribuir ad in augment dall'attractivitat dalla vischnaunca. Quels vala ei denton igl emprem da far madirar a projects.

Oz succeda la direcziun dils projects il bia entras il presidi ni commembers della direcziun, oravontut dil menader canzlia ni dil menader planisaziun e construcziun. Sper il menaschi dil mintgagi effectiv ed ulteriurs projects ein las resursas da temps denton savens memia scartas per saver accumpignar ils projects a moda sufficienta, aschia ch'els san vegnir accelerai enteifer in temps nizzeivel e cun la profunditad necessaria. Ultra da quei pretendan ils projects per il svilup communal cumpetenzas el sectur dall'organisaziun e design da projects, management da projects, analisa dils acturs, moderaziun, process participativs ch'ein oz buc avon maun a moda sufficienta.

Igl onn 2021 ei plinavon la communicaziun dalla vischnaunca vegnida prida sut la marella e la collaboraziun vegnida tschentada si concepziunalmein da niev cun ina persuna externa dil fatg. La communicaziun ei daventada fetg complexa cun la fusiun ed ils differents canals, gruppas en mira ed ils dus lungatgs. Il medem mument creschan las pretensiuns en connex cun la communicaziun adina pli fetg. Per saver prestar la communicaziun sur ils divers canals (pagina d'internet, Fegl ufficial dalla Surselva, medias, Porta Cotschna, medias socialas e mesiras specificas da communicaziun sco occurrentzas d'informaziun, fiesta per burgheis giuvens, broschura da beinvegni) orientada allas gruppas en mira ed effectiv en favur dalla populaziun, duei ella vegnir rinforzada e coordinada meglier. Nieva duei per exemplu la Porta Cotschna cumparer quater gadas ad onn, en in vestgiu refrestgentau, per saver rapportar a moda pli actuala davart ils temas. Ultra da quei ei planisau d'organisar annualmein in'occurrenza da partenaris da commerci, dallas fatschentas, tala serva sco plattafuorma per la construcziun d'ina reit e la communicaziun politica. Plinavon duei in aperitiv annual per ils niev-arrivai haver liug per scaffir il contact cun novas habitontas e habitonts e promover lur integratzion ella vischnaunca. Medemamein duei la reit cun ils partenaris ordeifer la regiun (fundaziuns, anteriuras vischnauncas da padrinadi, etc.) vegnir rinforzada cun in brat regular.

Quei pretenda denton in minimum da resursas sco era cumpetenzas el sectur dalla communicaziun e lavur da publicitat ch'ein oz buc avon maun.

Descripziun dalla plazza

Sin fundament dalla situaziun da partenza explicada cheusura duei ina plazza vegnir scaffida che metta a disposiziun resursas el sectur dil svilup communal e dil liug/communicaziun. Egl organigram duei la plazza vegnir annectada sco plazza da stab tier il presidi communal. Ultra da quei vegn priu en vesta che quella persuna surpren era la substituziun dil menader canzlia. Cun la reorganisaziun dall'administraziun communalia igl uost 2021 ein era las substituziuns vegnidas organisadas da niev. La finamira era da reglar las substituziuns dils commembers dalla direcziun enteifer las partiziuns per che la cumpetenza dil fatg e la savida davart las lavurs enteifer las partiziuns seigi dada. Ella partiziu canzlia maunca actualmein ina sligiazion per ina substituziun che funcziuna. La dimensiun dalla plazza duei muntar a 60 tochen 80 pertschien d'ina plazza cumpleina. Il spazi tier la dimensiun dalla plazza ei impurtonts per plidentar dapli candidatas ni candidats potenzials.

Consequenzas finanzialas

Tier ina dimensiun dalla plazza da 60 tochen 80 pertschien e cun la presumziun dad ina persuna cun ina certa experientscha professiunala eis ei da quintar cun cuosts da paga brutto da 72'000 tochen 94'000 francs (paga d'entrada incl. contribuziuns dalla patruna). Cunquei che la plazza digl archivar communal dad 80 pertschien (10 pertschien eran per la partiziu segirtad ed ein vegni surpri dalla controlla da habitants) ei vegnida organisada da niev e reducida sin 30 tochen 40 pertschien muort la pensiun sa la sccaffida dalla plazza svilup communal vegnir cumpensada per ina part cun quella reducziun.

La suprastanza communalia ei perschuatida che quellas resursas e cumpetenzas ein in sustegn essenzial per il svilup communal ed igl augment dall'attractivitat sco liug da habitar, luvrar e serevegnir. Igli ei impurtont che la vischernaanca accelereschia activamein il svilup enstagl da seretrer egl administrar, malgrad la situaziun finanziala che resta pretensiusa. Ulteriuramein ei la communicaziun impurtonta ch'ademplescha las pretensiuns crescentas en quei sectur ed ella varietad dils canals e che la populaziun vegn contonschida, la quala secumpona da differentas gruppas da mira cun pretensiuns vastas.

Tenor igl art. 40 dalla constituziun communalia ha la suprastanza communalia la cumpetenza per scaffir novas plazzas. Cunquei ch'ils mieds corrispondents fagevan aunc buca part el preventiv 2022 ein els ussa d'approbar separadamein dil parlament communal.

Proposta

Sin fundament dallas explicaziuns precedentes fa la suprastanza communalia las suandontas propostas al parlament communal:

- d'entrar ella fatschenta;
- d'approbar il credit da cuosts da paga annuals ell'altezia d'entschatta da 72'000 tochen 94'000 francs.